

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی

Practical Surface Anatomy A Functional atlas of images

*For all students in various fields of medical
and rehabilitation sciences*

By

Maryam Soleimani

Assistant Professor of Anatomical Sciences

University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences

Maedeh Sadat Ebadi

With the collaboration of

Atousa Zirak

Ph.D. of Anatomical Sciences

آناتومی سطحی عملی

اطلس کاربردی از تصاویر

برای تمامی دانشجویان در رشته‌های

مختلف علوم پزشکی و توانبخشی

مؤلفین: دکتر مریم سلیمانی - مائده سادات عبادی

با همکاری: دکتر اتوسا زیرک

معاون آموزشی: دکتر سوسانا خلیلی - دکتر اصغر رابوخواه
SPM-P و SPM-P در تمامی کورس‌های OT مبتنی بر آزمون SPM-P

انتشارات دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی

قیمت: ۷۰۰۰۰ ریال

به نام خداوند لوح و قلم

آناتومی سطحی عملی اطلسی کاربردی از تصاویر

برای تمامی دانشجویان در رشته‌های مختلف علوم پزشکی و تحصیلات تکمیلی علوم تشریح

تألیف:

دکتر مریم سلیمانی

(استادیار علوم تشریح دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی)

مأنده سادات عبادی

با همکاری:

دکتر آتوسا زیرک

(دکترای علوم تشریح و مدرس دانشگاه)

سرشناسه	: سلیمانی، مریم،
عنوان و نام پدیدآور	: آناتومی سطحی عملی؛ اطلسی کاربردی از تصاویر برای تمامی دانشجویان در رشته‌های ... /
مشخصات نشر	: تالیف مریم سلیمانی، مائده سادات عبادی، با همکاری آتوسا زیرک؛ ویراستار علمی مریم سلیمانی؛ ویراستار نرگس مرادی. تهران: دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، انتشارات، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۳۲۷ص: مصور (بخشی رنگی)؛ ۲۲×۲۹ س.م.
شابک	: 978-622-7984-21-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۳۱۹-۳۲۷.
یادداشت	: نمایه.
موضوع	: کالبدشناسی انسان -- راهنمای آموزشی (عالی) (Human anatomy-- Study and teaching (Higher)
شناسه افزوده	: سادات عبادی، مائده، ۱۳۷۸، ۷۱۷۳۲۸۲۷
شناسه افزوده	: زیرک، آتوسا
شناسه افزوده	: دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
رده بندی کنگره	: ۲/۲۳QM
رده بندی دیویی	: ۶۱۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۴۶۷۱۰۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی

نام کتاب: آناتومی سطحی عملی (اطلسی کاربردی از تصاویر)

مؤلفین: دکتر مریم سلیمانی - مائده سادات عبادی

با همکاری: دکتر آتوسا زیرک

ویراستار علمی: دکتر مریم سلیمانی

ویراستار ادبی: دکتر نرگس مرادی

شابک: ۷-۲۱-۷۹۸۴-۶۲۲-۹۷۸

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

چاپ اول: ۱۴۰۲

چاپ: ارشیا

ناشر: دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی

نشانی: اوین، بلوار دانشجو، خیابان کودکان، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی

تلفکس: ۷۱۷۳۲۲۱۱

همه حقوق نشر برای ناشر محفوظ است؛ هرگونه استفاده از متن به هر صورتی در قالب کتابچه، جزوه، تهیه CD آموزشی، تهیه نرم افزار، استخراج آزمون، ترجمه به دیگر زبان‌ها و استفاده از مطالب کتاب، اشکال، تصاویر و... بدون اجازه کتبی از ناشر غیر قانونی است.

پیش‌گفتار

سپاس و ستایش بیکران خداوند یگانه را که جمال، کمال و بزرگی سزاوار اوست.

آناتومی سطحی یکی از کاربردی‌ترین مباحث مرتبط با پزشکی و توانبخشی است که به بررسی، توضیح کاربردی و عملی آناتومی می‌پردازد.

با توجه به طرح درس وزارت بهداشت، گستردگی مطالب این بخش و نیاز دانشجویان به منبعی با تصاویر کاربردی و مناسب به منظور تفهیم مباحث مرتبط با موارد بالینی که حاصل تجربه تدریس این مبحث در طی سالیان متمادی می‌باشد، بر آن شدیم تا با تدوین این کتاب، دانشجویان و متخصصان رشته‌های مختلف پزشکی به ویژه رشته‌های توانبخشی را در یادگیری و تسلط بر آناتومی فانکشنال و لندمارک‌های سطحی یاری کنیم تا از این پس، مخاطبان با انگیزه بیشتری به آموختن مطالب آناتومی همت گمارند و امکان دسترسی به تصاویر گویا و معتبر از بهترین منابع علمی و جهانی مرتبط با این مبحث را داشته باشند و این کمبود علمی همیشگی رفع گردد.

همچنین در ضمن تالیف کتاب فرض مولفین بر آن بوده است که خوانندگان با آگاهی از علم آناتومی و با استفاده از این کتاب بتوانند شناخت و دانش خود را نسبت به آناتومی کاربردی و عملی ارتقاء دهند.

کتاب حاضر بی‌تردید عاری از اشکال نبوده و نویسندگان نظرات و پیشنهادات اساتید فن و دانشجویان عزیز را با نهایت خرسندی پذیرا هستند.

با سپاس

دکتر مریم سلیمانی

Soleimanii.Maryam@Gmail.Com

تهران - شهریور ۱۴۰۲

۲۴	استخوان گیجگاهی (Temporal Bone)
۲۴	ناحیه‌ی شقیقه (Pterion)
۲۴	لمس Pterion
۲۵	زائده‌ی پستانی (Mastoid Process)
۲۵	استخوان فک تحتانی (Mandible)
۲۶	مفصل گیجگاهی-فکی (Temporomandibular Joint)
۲۷	عضلات حالت دهنده در صورت
۲۸	عضلات اطراف چشم
۲۸	عضلات اطراف بینی
۲۹	عضلات اطراف دهان
۳۲	عصب صورتی (Facial Nerve)
۳۲	عضله‌ی پوستی گردن (Platysma)
۳۳	عضلات جونده (Mastication Muscles)
۳۵	شاخه‌های عصب Trigeminal
۳۷	ستون فقرات گردنی
۳۹	غضروف‌های حنجره در گردن
۴۱	عضله‌ی استرنوکلیدوماستوئید
۴۲	استخوان هایوئید (Hyoid Bone)
۴۳	عضلات Suprahyoid
۴۴	عضلات Infrahyoid
۴۵	مثلث‌های گردن و کاربرد عملی آن‌ها
۴۶	عضلات اسکالن (Scalene Muscles)
۴۷	عضلات ساب اکسیپیتال (Suboccipital Muscles)
۴۹	عروق و اعصاب در ناحیه‌ی گردن
۴۹	اعصاب جلدی
۵۲	عروق گردنی و مسیر آن‌ها در آناتومی سطحی
۵۵	شبکه‌ی بازویی در گردن
۵۶	لمس غدد در آناتومی سطحی سر و گردن
۵۷	آناتومی سطحی مغز
۵۸	شیارهای مخ

بخش دوم: آناتومی سطحی تنه و احشاء

۶۴	آناتومی سطحی ستون فقرات
----	-------------------------

مقدمه

۲	مقدمه‌ای بر آناتومی سطحی
۵	اصطلاحات مرسوم در آناتومی
۵	وضعیت تشریحی (Anatomical Position)
۵	خطوط عمودی قدامی و خلفی در آناتومی سطحی بدن
۶	حرکات (Movements)
۸	درماتوم‌ها (Dermatomes)
۱۰	خطوط لانگر (Langer)

بخش اول: آناتومی سطحی سر و گردن

۱۵	نسبت‌های صورت (Facial Proportion)
۱۵	بررسی نشانه‌ها (Landmarks) در آناتومی سطحی صورت
۱۵	گوش (Ear)
۱۶	چشم (Eye)
۱۶	پلک (Eyelid)
۱۶	سیستم اشکی (Lacrimal System)
۱۶	عضلات چشم
۱۷	نشانه‌های استخوانی (Bony Landmarks)
۱۷	ابرو و قوس ابرو (Eyebrow And Supraciliary Arch)
۱۸	گلایلا (Glabella)
۱۸	استخوان و غضروف بینی (Nasal Bone And Cartilage)
۱۸	نازیون (Nasion)
۱۹	عصب‌رسانی جلدی صورت
۱۹	شکاف سوپرا اوربیتال (Supraorbital Notch)
۱۹	سوراخ چانه‌ای (Mental Foramen)
۲۰	شکاف اینفرا اوربیتال (Infraorbital Notch)
۲۱	ملاج (Fontanelle)
۲۱	برگما (Bregma)
۲۲	برجستگی پس سری خارجی
۲۲	خط ریید (Reid S Base Line)
۲۳	آستریون (Asterion)
۲۳	درز لامبدا (Lambda)
۲۳	قوس گونه‌ای (Zygomatic Arch)

دریچه‌های قلب (Cardiac Orifices).....	۹۹	لمس زوائد خاری مهره‌های توراسیک	۶۴
سیستم گوارش	۱۰۰	لمس زوائد عرضی مهره‌های توراسیک	۶۶
حدود ناحیه‌ی شکم	۱۰۰	لمس زوائد خاری مهره‌های لومبار	۶۶
مری (Esophagus).....	۱۰۱	لمس زوائد خاری استخوان ساکروم (Sacrum).....	۶۷
معدده (Stomach).....	۱۰۱	لمس استخوان کوکسیکس (Coccyx)	۶۸
روده‌ی کوچک (Small Intestine).....	۱۰۳	قفسه‌ی سینه (Thorax).....	۶۹
روده‌ی بزرگ (Large Intestine)	۱۰۵	جناغ (Sternum).....	۶۹
دستگاه صفراوی-کبدی.....	۱۰۷	زاویه‌ی استرنال (Angle of Louis)	۷۰
کبد (Liver)	۱۰۸	آناتومی سطحی دنده‌ها	۷۱
لوزالمعدده (Pancreas)	۱۰۹	عضلات پشت (Back Muscles)	۷۴
طحال (Spleen).....	۱۰۹	عضله‌ی Splenius Capitis	۷۵
سیستم اوروژنیتال (Urogenital System)	۱۱۰	عضلات دندانه‌ای خلفی (Serratus Posterior).....	۷۶
کلیه (Kidney)	۱۱۰	عضلات راست کننده‌ی ستون مهره‌ها (Erector Spinae).....	۷۶
حالب‌ها (Ureters).....	۱۱۱	عضله‌ی Iliocostalis Lumborum	۷۷
غدد فوق کلیوی (Suprarenal)	۱۱۱	عضله‌ی Longissimus Thoracis	۷۷
مثانه (Urinary Bladder)	۱۱۱	گروه عضلات Transversospinalis	۷۹
رحم (Uterus).....	۱۱۲	عضله‌ی Semispinalis Capitis	۷۹
پروستات (Prostate)	۱۱۲	عضله‌ی Multifidus	۸۰
عضلات کف لگن (دیافراگم لگنی)	۱۱۲	عضلات Short Segmental	۸۰
ناحیه‌ی پرینه (Perineum).....	۱۱۳	جدار قدامی شکم	۸۱
آناتومی سطحی عروق در ناحیه‌ی تنه	۱۱۵	عضلات جدار قدامی شکم	۸۱
شریان آئورت (Aorta).....	۱۱۵	عضله‌ی مایل خارجی (External Oblique)	۸۲
شریان براکیوسفالیک (Brachiocephalic Artery)	۱۱۵	عضله‌ی مایل داخلی (Internal Oblique)	۸۳
شریان کاروتید مشترک چپ.....	۱۱۵	عضله‌ی Transverse Abdominis	۸۴
شریان ساب کلاوین چپ (Left Subclavian Artery)	۱۱۵	عضله‌ی راست شکمی (Rectus Abdominis)	۸۴
تنه‌ی شریان ریوی (Pulmonary Trunk)	۱۱۶	خط سفید (Linea Alba).....	۸۵
مجرای توراسیک (Thoracic Duct)	۱۱۶	خط نیمه هلالی (Linea Semilunaris).....	۸۶
ورید براکیوسفالیک چپ (Left Brachiocephalic Vein)	۱۱۶	عضله‌ی Quadratus Lumborum	۸۶
ورید براکیوسفالیک راست	۱۱۷	مثلث لومبار (Petit Triangle).....	۸۷
ورید اجوف فوقانی (Superior Vena Cava).....	۱۱۷	عضلات بین دنده‌ای (Intercostal Muscles)	۸۷
ورید اجوف تحتانی (Inferior Vena Cava)	۱۱۷	احشای تنه	۸۹
ورید پورت (Portal Vein)	۱۱۷	نای (Trachea) و برونکوس ها	۸۹
شریان آئورت شکمی و شاخه‌های آن (Abdominal Aorta) ..	۱۱۸	ریه (Lung)	۹۰
شریان سلیاک (Celiac Artery)	۱۱۸	دیافراگم	۹۷
شریان مزانتریک فوقانی (Superior Mesentric Artery).....	۱۱۹	آناتومی سطحی قلب	۹۸

۱۶۱	مسیر عصب Median در آناتومی سطحی
۱۶۲	عصب Ulnar در آناتومی سطحی
۱۶۳	مسیر عصب Axillary در آناتومی سطحی
۱۶۴	مسیر عصب Radial در آناتومی سطحی
۱۶۵	ناحیه‌ی ساعد
۱۶۵	استخوان زند زیرین (Radius)
۱۶۷	استخوان زند زیرین (Ulna)
۱۶۸	لمس مفصل آرنج (Elbow Joint)
۱۶۸	عضلات ناحیه‌ی ساعد
۱۶۸	کمپارتمان قدامی ساعد
۱۷۶	لایه‌ی عمقی کمپارتمان قدامی ساعد
۱۷۹	کمپارتمان خلفی ساعد
۱۷۹	لایه‌ی سطحی کمپارتمان خلفی ساعد
۱۸۷	لایه‌ی عمقی کمپارتمان خلفی ساعد
۱۹۴	مسیر عروق و اعصاب ناحیه‌ی ساعد در آناتومی سطحی
۱۹۴	حفرة‌ی کوبیتال (Cubital Fossa)
۱۹۵	مسیر شریان Radial در آناتومی سطحی
۱۹۵	مسیر شریان Ulnar در آناتومی سطحی
۱۹۶	انفیه‌دان تشریحی (Anatomical Snuffbox)
۱۹۶	مسیر عصب Median در آناتومی سطحی ساعد
۱۹۷	مسیر عصب Ulnar در آناتومی سطحی ساعد
۱۹۸	مسیر عصب Radial در آناتومی سطحی ساعد
۱۹۸	وریدهای سطحی ناحیه‌ی ساعد
۱۹۹	ناحیه‌ی مچ دست (Carp) و دست (Hand)
۱۹۹	غلاف سینوویال Common Flexor Tendon
۱۹۹	غلاف سینوویال رادیال (Radial Synovial Sheath)
۱۹۹	فلکسور رتیناکولوم (Flexor Retinaculum)
۲۰۰	اکستنسور رتیناکولوم (Extensor Retinaculum)
۲۰۲	استخوان‌های مچ دست
۲۰۲	لمس استخوان Scaphoid
۲۰۴	لمس استخوان Trapezium
۲۰۵	لمس استخوان Capitate
۲۰۵	لمس استخوان Lunate
۲۰۶	لمس استخوان Trapezoid
۲۰۶	لمس استخوان Pisiform
۲۰۶	لمس استخوان Hamate

PDF Compressor Free Version

۱۱۹	شریان‌های کلیوی (Renal Arteries)
۱۱۹	شریان مزانتریک تحتانی (Inferior Mesenteric Artery)
۱۱۹	شریان ایلپاک مشترک و ایلپاک خارجی

بخش سوم: آناتومی سطحی اندام فوقانی

۱۲۶	مناطق Pectoral (سینه‌ای) و Scapular
۱۲۶	استخوان‌های کمر بند شانه‌ای (Shoulder Girdle)
۱۳۲	بخش پروگزیمال بازو (Proximal End of Humerus)
۱۳۲	لمس سر استخوان هومروس
۱۳۳	لمس تکه‌های استخوان هومروس
۱۳۴	عضلات شانه
۱۳۴	عضلات نمای قدامی شانه
۱۳۹	عضلات نمای خلفی شانه
۱۴۱	عضلات Rotator Cuff
۱۵۳	لمس کندیل‌های استخوان هومروس
۱۵۳	لمس اپی‌کندیل‌های استخوان هومروس
۱۵۴	عضلات قدام بازو
۱۵۴	عضله‌ی دوسر بازویی (Biceps Brachii)
۱۵۴	لمس عضله‌ی دوسر بازویی (Biceps Brachii)
۱۵۵	کشش عضله‌ی Biceps Brachii
۱۵۵	عضله‌ی Brachialis
۱۵۵	لمس عضله‌ی Brachialis
۱۵۶	کشش عضله‌ی Brachialis
۱۵۶	عضله‌ی Coracobrachialis
۱۵۶	لمس عضله‌ی Coracobrachialis
۱۵۷	کشش عضله‌ی Coracobrachialis
۱۵۷	عضله‌ی Triceps Brachii
۱۵۷	لمس عضله‌ی Triceps Brachii
۱۵۸	کشش عضله‌ی Triceps Brachii
۱۵۸	مسیر عروق و اعصاب در ناحیه‌ی Axilla
۱۵۹	مسیر شریان آگزیلاری در آناتومی سطحی
۱۵۹	مسیر شریان Brachial در آناتومی سطحی
۱۶۰	مسیر ورید Cephalic در آناتومی سطحی
۱۶۱	مسیر ورید Basilic در آناتومی سطحی
۱۶۱	شبکه‌ی بازویی
۱۶۱	مسیر عصب Musculocutaneous در آناتومی سطحی

۲۴۵	عضلات ناحیه‌ی داخل ران
۲۵۱	عضلات ناحیه‌ی خلف ران
۲۵۶	ناحیه‌ی پنجه‌غازی (Pes Anserinus)
۲۵۷	بخش انتهایی شریان آنورت
۲۵۸	عروق و اعصاب در ناحیه‌ی قدام ران
۲۵۹	مسیر شریان فمورال در طول ران
۲۵۹	مسیر ورید فمورال در طول ران
۲۵۹	مسیر عصب فمورال در طول ران
۲۵۹	وریدهای سطحی در اندام تحتانی
۲۶۰	مسیر ورید Great Saphenous در طول ران
۲۶۰	مسیر عصب سیاتیک در ران
۲۶۱	ناحیه‌ی آناتومی ساق (Leg)
۲۶۱	کندیل‌های داخلی و خارجی استخوان تیبیا
۲۶۱	توبروزیتی استخوان تیبیا (Tibial Tuberosity)
۲۶۲	سطوح مفصلی کندیل‌ها
۲۶۳	تنه‌ی استخوان Tibia
۲۶۳	سر استخوان فیبولا
۲۶۴	تنه‌ی استخوان فیبولا
۲۶۴	محل مفصل زانو
۲۶۵	عضلات کمپارتمان قدامی ساق
۲۷۱	عضلات کمپارتمان خارجی ساق
۲۷۴	عضلات کمپارتمان خلفی ساق
۲۷۷	لایه‌ی عمقی کمپارتمان خلفی پا
۲۸۴	مسیر اعصاب در آناتومی سطحی ساق
۲۸۴	عصب فیبولار مشترک (Common Peroneal)
۲۸۵	عصب Common Peroneal در آناتومی سطحی
۲۸۵	مسیر عصب Deep Peroneal در آناتومی سطحی ساق
۲۸۶	مسیر عصب Superficial Peroneal در آناتومی سطحی
۲۸۶	مسیر عصب Tibial در آناتومی سطحی
۲۸۶	حفره‌ی پوپلیتال (Popliteal Fossa)
۲۸۷	مسیر عروق در آناتومی سطحی ساق
۲۸۸	مسیر شریان Popliteal در آناتومی سطحی
۲۸۸	مسیر شریان تیبیال قدامی در آناتومی سطحی
۲۸۸	مسیر شریان تیبیال خلفی در آناتومی سطحی
۲۸۹	مسیر وریدهای سطحی در ساق و پا

۲۰۷	لمس استخوان Triquetrum
۲۰۷	لمس استخوان‌های متاکارپ (Metacarpal Bones)
۲۰۸	لمس استخوان‌های انگشتان (Phalangeal Bones)
۲۰۸	استخوان‌های Sesamoid در دست
۲۰۸	چین‌های دست (Hand Creases)
۲۰۹	آپونوروز کف دستی (Palmar Aponeurosis)
۲۰۹	عضلات ناحیه‌ی تئار (Thenar Eminence)
۲۱۲	کشش عضلات ناحیه‌ی تئار (Thenar)
۲۱۲	ناحیه‌ی هایپوتئار (Hypothenar)
۲۱۴	کشش عضلات ناحیه‌ی هایپوتئار
۲۱۷	موقعیت عروق و اعصاب در ناحیه‌ی دست
۲۱۸	اعصاب پوستی در دست

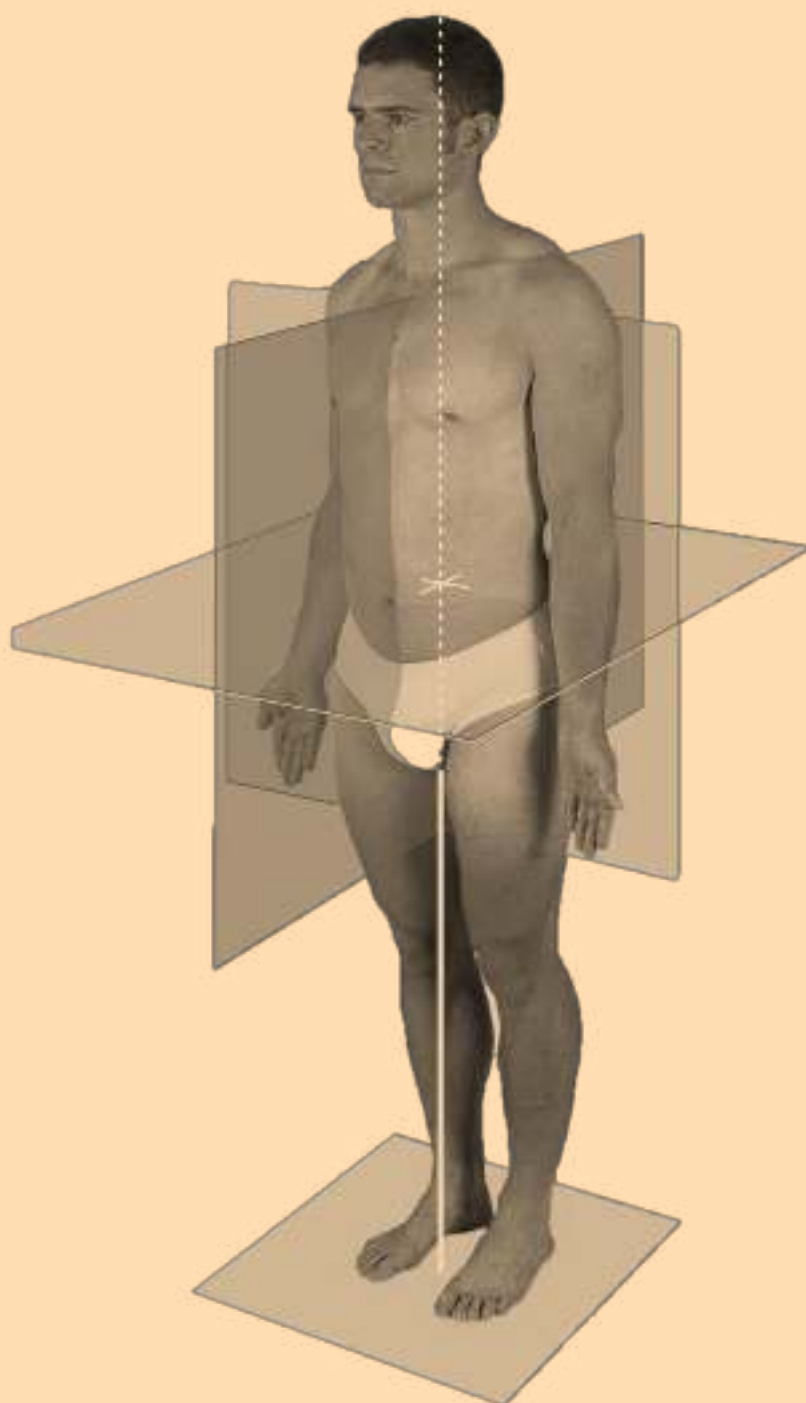
بخش چهارم: آناتومی سطحی اندام تحتانی

۲۲۳	منطقه‌ی لگن (Hip Region)
۲۲۳	لندمارک‌های استخوان هیپ
۲۲۴	خار خاصره قدامی - فوقانی
۲۲۴	تکمه‌ی ایلپاک (Iliac Tubercle)
۲۲۵	صفحه‌ی Supracristal
۲۲۵	خار خاصره خلفی - فوقانی
۲۲۵	توبروزیتی ایسکیال (Ischial Tuberosity)
۲۲۶	تکمه‌ی پوبیس (Pubic Tubercle)
۲۲۶	راموس ایسکیوپوبیک (Ischiopubic Ramus)
۲۲۷	سر استخوان فمور
۲۲۷	تروکانتر بزرگ (Greater Trochanter)
۲۲۹	خط نلاتون (Nelaton's Line)
۲۲۹	مثلث بریانت (Bryant Triangle)
۲۳۰	تروکانتر کوچک (Lesser Trochanter)
۲۳۱	اپی‌کندیل‌های داخلی و خارجی استخوان فمور
۲۳۲	تکمه‌ی اداکتور (Adductor Tubercle)
۲۳۲	استخوان پاتلا (Patella)
۲۳۳	عضلات ناحیه‌ی سרینی (Gluteal)
۲۳۳	عضلات لایه‌ی سطحی
۲۲۳	باند ایلیوتیبیال (Iliotibial Tract)
۲۳۹	عضلات ناحیه‌ی قدام ران

۲۹۰.....	ناحیه‌ی مچ و پا (Ankle and Foot Region)
۲۹۰.....	استخوان تالوس (Talus Bone)
۲۹۱.....	استخوان کالکانئوس (Calcaneus Bone)
۲۹۲.....	پرونئال (فیبولار) تروکلئا (Peroneal Trochlea)
۲۹۲.....	طاقچه‌ی تارسی (Sustentaculum Tali)
۲۹۲.....	مفصل ساب تالار (Subtalar Joint) و سینوس تارسی
۲۹۳.....	توبروزیتی استخوان ناویکولار (Navicular Tuberosity)
۲۹۴.....	استخوان Cuboid
۲۹۴.....	استخوان کانئیفورم داخلی (Medial Cuneiform)
۲۹۴.....	استخوان‌های متاتارسال
۲۹۵.....	توبروزیتی پنجمین متاتارس
۲۹۵.....	مفصل متاتارسوفالانژیال (Metatarsophalangeal Joint)
۲۹۶.....	استخوان‌های سزاموئید (Sesamoid Bones)
۲۹۶.....	قوس‌های طولی - داخلی و عرضی
۲۹۶.....	لیگامان دلتوئید (Medial Collateral Ligament)
۲۹۷.....	رتیناکولوم‌ها
۲۹۸.....	محل نبض شریان‌ها در ساق و پا
۲۹۹.....	اعصاب حسی پشت پا
۲۹۹.....	مسیر عصب و شریان پلانتار خارجی در کف پا
۲۹۹.....	مسیر عصب و شریان پلانتار داخلی در کف پا
۳۰۰.....	عضلات ناحیه‌ی پا (Foot Muscles)
۳۰۰.....	عضلات در سطح دورسال پا
۳۰۲.....	عضلات در ناحیه‌ی پلانتار
۳۱۱.....	فهرست کلمات کلیدی
۳۱۹.....	فهرست منابع

مقدمه

مقدمه‌ای بر آناتومی سطحی
سطوح و صفحات در حالت آناتومیک بدن
حرکات در مفاصل
درماتوم‌ها در سطح پوست
خطوط لانگر

مقدمه‌ای بر آناتومی سطحی

آناتومی سطحی، شاخه‌ای از علم تشریح است که به مطالعه‌ی ویژگی‌هایی از سطح بدن که با چشم دیده می‌شوند و برای بررسی آن‌ها نیازی به تشریح بدن نیست، می‌پردازد.

PDF Compressor Free Version

کاربردی‌ترین مباحث در آناتومی سطحی بر جستگی‌های قابل لمس استخوانی، عضلات سطحی و مسیر سطحی عروق و اعصاب در اندام فوقانی، اندام تحتانی، سر، گردن و تنه می‌باشد. آناتومی سطحی، تصویر ساختارهای عمقی را نیز بر سطح بدن نشان می‌دهد و می‌توان از آن در تشخیص و درمان بیماری‌ها استفاده کرد.

واژه‌ی Palpation از ریشه‌ی لاتین Palpates به معنای لمس کردن گرفته‌شده است. لمس، روشی است که از طریق آن پوست و ساختارهای زیر جلدی (چربی، فاشیا، عضلات، لیگامان‌ها، تاندون‌ها، استخوان‌ها و احشاء) به‌صورت دستی بررسی می‌شوند، با کمک مهارت‌های لمس، شرایط ایجاد اعتماد و ارتباط بیمار با درمانگر تسهیل می‌شود.

اهداف لمس

لمس اطلاعاتی در مورد یکپارچگی بافت، درجه‌ی تحریک‌پذیری، دمای ناحیه‌ی آسیب‌دیده، تورم و تغییر شکل را فراهم می‌کند. اطلاعات و داده‌های به‌دست‌آمده از سایر معاینات امکان تشخیص صحیح را میسر می‌کند. لمس دو هدف اصلی دارد که شامل شناسایی ساختار تشریحی و ارزیابی یکپارچگی بافت است. با توجه به اینکه لمس ساختارهای مختلف در تصمیم‌گیری بالینی تأثیر بسزایی دارد، تمرکز اصلی این کتاب توصیف و ارائه دستورالعمل در مورد لمس آناتومیک جهت شناسایی ساختارها در نواحی مختلف بدن و به‌ویژه لمس ساختارهای اسکلتی عضلانی است.

مهارت روانی حرکتی لمس

از آنجایی که لمس به ایجاد رابطه بین ارزیاب و بیمار کمک می‌کند، استفاده از مهارت‌های ارتباطی کلامی و غیرکلامی در طول فرآیند، ضروری است و یک رویکرد آهسته و سیستماتیک در طول لمس در ارزیابی شرایط بیمار، می‌تواند نقش مهمی داشته باشد. توصیه‌های ارائه‌شده در مورد درجه‌ی فشار لمس از ۵ گرم تا ۴ کیلوگرم متغیر است، تفاوت بین این دو عدد بسیار زیاد است و صرفاً به‌عنوان راهنمایی برای کمک به ارزیابان و دانشجویان استفاده می‌گردد، لذا پیشنهاد می‌گردد که ناحیه‌ی مورد لمس و همچنین عمق ساختار را در نظر بگیرید. به‌عنوان مثال، اگر عضلات خلفی ساعد لمس می‌شوند، قرار گرفتن دست به‌موازات فیبرهای عضلانی، پوست و لایه‌های زیرین سطحی کاربردی‌تر است ولی برای ساختارهای عمقی دست‌گذاری عمودی، فشار لمس را افزایش می‌دهد. بستر ناخن می‌تواند برای ارزیاب یک شاخص مشخص از میزان فشار وارد شده باشد، به‌عنوان مثال، اپی‌کندیل‌های داخلی و خارجی بسیار سطحی هستند و بنابراین در زمان لمس نیاز به اعمال فشار ملایم وجود دارد که باعث سفید شدن جزئی ناخن‌های ارزیاب می‌شود.

در مقابل، هنگام لمس ساختارهای عمقی‌تر، به‌عنوان مثال عضله پسواس ماژور، فشار بیشتری موردنیاز است و در این مورد، بستر ناخن‌ها بیشتر سفید می‌شود.

در این کتاب، ما کاربردی‌ترین وضعیت‌ها را برای شناسایی ساختارها پیشنهاد می‌کنیم ولی ممکن است از روش‌های دیگری نیز برای بررسی ساختارها استفاده شود.

همچنین در برخی موارد لمس ساختارهای خاصی در بدن که عمقی‌تر هستند، ممکن است برای بیمار ناراحت‌کننده باشند. بنابراین برای فهم تفاوت پاسخ‌های طبیعی بیمار و نواحی حساس بایستی این ساختارها در هر دو طرف لمس گردد.

نقش آناتومی در لمس

ضروری است که قبل از معاینه بیمار، درک کاملی از آناتومی داشته باشیم و آگاهی از اتصالات و عملکرد عضلات، شناسایی بافت‌های اطراف، ارتباط ساختارهای مجاور با یکدیگر و همچنین عمق ساختارهای قابل لمس برای اعمال میزان فشار حائز اهمیت است.